

Krásná Hora nad Vltavou

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Sedlčany

Nadmořská výška: 434 m n. m.

Počet obyvatel: 1 084

Adresa URL: www.obeckh.cz

Okres: Příbram

GPS souřadnice: 49.604611N, 14.277424E

První pís. zmínka: 1341 (683 let)

PSČ: 262 56

Historie obce Krásná Hora nad Vltavou

Krásná Hora byla založena na planině pod vrchem Strážník (522 m n.m.), který býval důležitým strážním místem na župní hranici (od 10. století velké župy kamýcké). Název města je odvozen od původní činnosti, dolování antimonu a zlata (červená krásná ruda - hora v původní slovanštině důl). Přídomek "nad Vltavou" byl zaveden v roce 1907, aby byla vyloučena záměna s dvěma dalšími stejně nazývanými obcemi v Čechách.

Přesné datum založení obce není známo, je však známo, že již počátkem 14. století se u Krásné Hory dolovalo zlato, z něhož král Jan Lucemburský dal razit zlaté mince. První písemná zmínka pochází z roku 1341. Osada však byla asi již dříve - asi koncem 13. století, kdy se zde těžilo zlato rýžováním. Doly u Krásné Hory a u Pomuk (nynějších Podmok) náležely České koruně a Krásná Hora je za krále Jana Lucemburského připomínána mezi horními městy v Čechách.

Město získalo řadu privilegií, které potvrdili další panovníci: Karel IV. (1351), Jiří z Poděbrad (1456), král Vladislav (1479) a posléze Ferdinand I. (1538).

Od poloviny 16. století nastaly pro Krásnou Horu důležité změny, které byly i počátkem postupného úpadku města. Od roku 1554 přestává být Krásná Hora královským městem, krásnohorští ztrácí vzácné výsady a práva a stávají se poddanými robotníky. Roku 1562 prodal Ferdinand I. zdejší doly Kryštofovi Silberovi, což mělo za následek úpadek dolů, zchudnutí města a celkový úpadek dovršila 30.letá válka. Krásná Hora měla pak celou řadu vlastníků.

Dolování ve 30. leté válce zcela zaniklo. Teprve na začátku 18. století se zahajují pokusy o nové dolování a to mezi roky 1700 až 1712. V roce 1839 byla založena šachta Václavka (v blízkosti Milešova), roku 1859 šachta Anna, v blízkosti šachty Václavka. V roce 1867 byl objeven zlatonosný kyz na vrchu Strážníku. Prvním významnějším podnikatelem v těžební činnosti byl Josef Vang z Kňovic, který koupil šachty Václavku a Annu a založil důl Kateřinu severozápadně od Krásné Hory v Jamném.

V roce 1871 byl nucen Vang všechny doly prodat Emanu Kittlovi z Prahy (otec Emy Destinové), který založil šachtu Jindřišku u Proudčovic (hloubka 285 m), Marii západně od Krásné Hory (hloubka 156 m), důl zvaný "Nová šachta" 700 m od dolu Marie (150 m), důl Otto v samotné Krásné Hoře (134 m) a nejposledněji roku 1900 byl založen důl Puš asi 500 m východně od Krásné Hory. U dolů Jindřiška a Marie byly vybudovány úpravny rudy.

Až do roku 1884 se těžil v okolí Krásné Hory pouze antimon, potom i zlato. Největšího rozkvětu dosáhly doly roku 1881, kdy zde bylo zaměstnáno 700 horníků a měsíčně se těžilo 1200 centů antimonu, 24 kg amalgamu a rýžovaného zlata, 25 centů kyzu, jenž obsahoval v každém centu 150 gramů zlata. Charakteristickou siluetu Krásné Hory vytváří radnice s radniční věží a kostel sv.Mikuláše. Vznik

kostela není přesně znám, pravděpodobně byl založen některým z opatů bílého řádu premonstránského v klášteře milevském, kterým Václav II. postoupil roku 1285 patronátní právo v Kamýku i v Krásné Hoře. Kostel zde stál již před rokem 1350, kdy se připomíná mezi farními kostely v děkanátu vltavském. Z městských památek je nutno připomenout opis privilegie krále Jana Lucemburského a vzácné originály výsaních listů Karla IV. z 11.ledna 1351, krále Jiřího z Poděbrad z 10.prosince 1456, krále Vladislava z roku 1479, krále Ferdinanda I. z roku 1538, privilegia císařovny Marie Terezie z roku 1744, císaře Josefa II.

